

22.4.2002

671/4/00

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Esittelijä Håkan Stoor

VAJAAVALTAISEN HENKILÖN EDUN VALVOMINEN (seloste)

Virkaholhoojan päämies oli määrätty holhottavaksi sillä perusteella, että päämiehen kyky hoitaa omia asioitaan oli alentunut. Päämies muutti toiseen kaupunkiin kertomatta asiasta holhoojalleen. Siellä hän solmi tyttöystävänsä kanssa vuokrasopimuksen ja parikunta haki asumiskustannuksiinsa toimeentulo- ja asumistukea. Virkaholhooja sai tietää muutosta noin kuukauden kuluttua. Myöhemmin hän sai tietää, että pariskunta oli laiminlyönyt vuokranmaksunsa. Tässä tilanteessa hän sopi päämiehensä kanssa siitä, että pariskunta maksaisi rästivuokrat yhteisillä varoillaan. Vuokrat jäivät kuitenkin maksamatta ja pariskunta hädettiin asunnostaan.

Oikeusasiamies Paunio totesi asiassa seuraavaa.

Päämiehellä ei vajaavaltaisena ollut oikeutta itse solmia vuokrasopimusta. Virkaholhoojan olisi tämän vuoksi tullut toimia tapahtunutta tehokkaammin saatuaan tietää päämiehensä muutosta toiseen kaupunkiin. Virkaholhoojan olisi tullut ottaa yhteyttä vuokranantajaan ja joko hyväksyä vuokrasopimus tai ilmoittaa, että hän ei sitä tuossa tilanteessa hyväksy. Virkaholhoojan olisi myös tullut huolehtia vuokranmaksusta ja asumistuen hakemisesta päämiehensä puolesta.

Oikeusasiamies katsoi, että virkaholhooja ei tältä osin ollut pitänyt huolta päämiehensä oikeuksista ja edistänyt hänen parastaan sillä tavalla kuin tapahtuma-aikana voimassa olleessa holhouslaissa (34/1889) edellytettiin. Hän korosti, että sekä aikaisemmin voimassa olleen että uuden holhouslainsäädännön tavoitteena on turvata holhoustointa koskevilla järjestelyillä niiden henkilöiden etu ja oikeus, jotka eivät vajaavaltaisuuden, sairauden tms. syyn vuoksi voi itse pitää huolta taloudellisista asioistaan. Kysymys on siis varsin haavoittuvien henkilöiden oikeusturvasta. Toiminta tällaisen henkilön holhoojana tai edunvalvojana edellyttää suurta huolellisuutta asioiden hoidossa. Se edellyttää myös sitä, että virkaholhoojan ja yleisen edunvalvojan toimia seurataan ja valvotaan huolellisesti.